

«Біліктілікті Арттырудың Қазақстандық
Өңіраралық Орталығы»
Қазақстан Республикасы, 050002,
Алматы қаласы, Пушкин көшесі, 36 үй,
5 қабат, 520-521 офис
Моб.тел.ватцап :8747 7922734
info@kmcprk.kz
www.kmcprk.kz

«Казахстанский Межрегиональный
Центр Повышения Квалификации»
Республика Казахстан, 050002,
город Алматы, ул.Пушкина, 36
5 этаж, офис 520-521
Моб.тел.ватцап :8747 7922734
info@kmcprk.kz
www.kmcprk.kz

Жоба

www.kmcprk.kz

Қазақ тілінде оқытылатын
мектепке дейінгі ұйымдарда педагог қызметкерлерге арналған
«Мектепке дейінгі ұйымында инклюзивті білім беру ортасын құру»
біліктілікті арттыру курсының білім беру бағдарламасы

1. Жалпы ережелер

1. Оқыту қазақ тілінде жүргізілетін «Мектепке дейінгі білім беру ұйымында инклюзивті білім беру ортасын құру» тақырыбы бойынша біліктілікті арттыру курстарының білім беру бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама) мектепке дейінгі білім беру ұйымы педагогтарының біліктілігін арттыруға арналған.

2. Бағдарлама Қазақстан Республикасы (бұдан әрі - ҚР) мектепке дейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының күтілетін нәтижелеріне қол жеткізуді қамтамасыз ету және мектепке дейінгі ұйым педагогтарының кәсіби құзыреттілігі - инклюзивті білім беруді жүзеге асыруда теориялық және практикалық даярлықтың бірлігін, оның кәсіби біліктілігін сипаттайды.

2. Глоссарий

Ерекше білім беруге қажеттілігі бар тұлғалар (балалар) (ЕББҚ) - даму ерекшеліктеріне, мінез-құлық және эмоциялық проблемаларына, орталық факторларына (әлеуметтік, психологиялық, экономикалық, лингвистикалық, мәдени) байланысты тиісті деңгейде білім алуда тұрақты немесе уақытша қиындықтары бар тұлғалар (балалар);

Ерекше білім беру қажеттілігі - оқу-дамыту барысындағы сапалы білім алуға тиісті көмекке және қызметке қажеттілік;

Білім алу үшін арнайы жағдайлар - ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар адамдардың (балалардың) оларсыз жалпы білім беретін оқу және білім беру

бағдарламаларын меңгеруі мүмкін болмайтын, арнайы оқу бағдарламаларын және оқыту әдістерін, техникалық және өзге құралдарды, тыныс-тіршілігін, сондай-ақ медициналық, әлеуметтік және өзге де көрсетілетін қызметтерді қамтитын жағдайлар;

Психологиялық-педагогикалық қолдау - педагогтар мен мамандардың жүйелі ұйымдастырылған қызметі, оның барысында баланың мүмкіндіктері мен қажеттіліктеріне сәйкес табысты оқуы мен дамуы үшін әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық жағдайлар жасалады;

Арнайы кабинет - ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балаларға мамандарының психологиялық-педагогикалық қолдау көрсетуге арналған топтық және жеке сабақтарды жүргізуі үшін жабдықталған бөлме (сыныптық бөлме);

ҚР МЖМБС - Қазақстан Республикасының Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарты;

ППҚҚ - психологиялық-педагогикалық қолдау қызметі;

ПМПК - Психологиялық – медициналық-педагогикалық консультация;

ЭЫДҰ - экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы;

БҰҰ - Біріккен Ұлттар Ұйымы;

ППТК - психологиялық-педагогикалық түзеу кабинеті;

АСБ - аутистік спектрдің бұзылуы;

3. Бағдарлама тақырыптары

I – Модуль. Инклюзивті білім беру жүйесінің нормативтік-құқықтық аспектілері	1.1. ҚР мектепке дейінгі ұйымдарында инклюзивті білім беру жүйесінде нормативтік-құқықтық заңнамалары
	1.2. Мектепке дейінгі білім беру ұйымында ерекше білім беру қажеттілігі бар балалармен оқу-тәрбие үрдісінде педагог қызметін реттейтін құқықтық база мен құжаттар
II-модуль.	2.1. Мектепке дейінгі білім беру ұйымында ерекше білім беру қажеттілігі бар оқушыларға қолдау (көмек) көрсетуді ұйымдастыру.
	2.2. Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы психологиялық-педагогикалық қолдау: қолдау қызметінің принциптері, мақсаттары мен міндеттері.

Инклюзивті білім беру сапасын арттыру контексінде оқыту мазмұны және әдістерін жетілдіру	2.3. АСБ және оның түрлері. Аутизм спектрлік бұзылыстары бар балалардың ойын арқылы оқу іс-әрекетін ұйымдастыру.
	2.4. Ерекше білім беру қажеттілігі бар (жеңіл және орташа деңгейде зерде бұзылысы бар) балалар. Ұғымның анықтамасы. Балалардағы интеллектуалды дамудың бұзылуының себептері. Зерде бұзылысы бар балалардың психикалық танымдық процестері.
	2.5. Ерекше білім беру қажеттілігі бар (психикалық дамуы тежелген ерте жастағы балалармен) әлеуметтік және түзету-педагогикалық жұмыс.
	2.6. Көруінде, естуінде және тірек-қимыл аппараты бұзылған балалардың психологиясы, оқыту процесін ұйымдастыру.
	2.7. Ерте және мектепке дейінгі жастағы балалардың сөйлеу тілінің қысқаша сипаттамасы, бала тілін тексеру ерекшеліктері, баланың сөйлеу тілінің әртүрлі жақтарын (сөйлеу тілінің дыбыстық мәдениеті, грамматикалық құрылымы, лексикалық құрамы және байланыстырып сөйлеу) тексерудің диагностикалық әдістемелері
	2.8. Инклюзивті білім беру жүйесінде ПМПК рөлі мен маңызы. ПМПК-ның қызметі.
	2.9. Мектепке дейінгі ұйымдарда ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларға білім беру бағдарламаларын бейімдеу. Педагогикалық диагностика жүргізу.
	2.10. Жеке білім беру бағдарламасы, мақсаттары мен сипаттамалары. Жеке білім беру бағдарламасын әзірлеу принциптері
	2.11. Жеке білім беру бағдарламасын әзірлеу кезеңдері. Жеке білім беру бағдарламасының құрылымы және оның нысандары құрастыру.
	2.12. Жеке білім беру бағдарламасын іске асыру (шарттары) механизмі.

3-модуль. Педагогтердің ІТ-құзыреттілігін және цифрлық сауаттылығын дамыту	3.1. Оқу-тәрбие үдерісінде цифрлық білім беру ресурстар мен виртуалды зертханалар (бейнересурс каналдары «special-edu.kz» және т.б.) Egov порталы мен «bilimalmaty.kz», «aigolek.kz» порталымен жұмыс.
	3.2 STEM-технологиясы тәрбиешілердің функционалдық сауаттылығын дамытудағы ролі.
	3.3 Мектепке дейінгі ұйымның тәрбиешілеріне Zoom бағдарламасы арқылы видео дәріс әзірлеу, аудандық семинарларға жоба даярлау, видео тәрбие сағатын даярлау, видео-конференция өткізу.
	3.4 Google Class Room платформасы арқылы виртуалды класс жұмысын ұйымдастыру технологиясын меңгеру. Gmail пошта жәшігіне тіркелу, GOOGLE-DISKте жұмыс жасау.
4-модуль. Вариативтік мазмұн	4.1 Тыңдаушыларға қиындық тудырған тақырыптар бойынша сұрақтарды талқылау. Бағдарлама мазмұнын тыңдаушылардың сапасына және олардың жеке қажеттіліктерін ескере отырып саралау.
	4.2 Жобаны қорғауға (ЕББҚ балаларымен түзету-дамыту бағытындағы жұмыс) және тестілеуге дайындық.

4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері

Оқу бағдарламасының мақсаты: ҚР мектепке дейінгі ұйымдарында ерекше білім беруді қажет ететін балаларды психологиялық-педагогикалық қолдаудың ұйымдастырушылық және әдістемелік негіздерінің мәнін ашу.

Оқу бағдарламасының міндеттері:

- жалпы білім берудің инклюзивтік қағидасының негізгі мазмұнын ашу;
- ҚР мектепке дейінгі ұйымдарында ерекше білім беру қажеттілігі бар балалардың сапалы білім алуына жағдай жасауды заңнамалық тұрғыда қамтамасыз ететін отандық нормативтік-құқықтық базасын (заңдар, заңнамалық актілер, қаулылар, нұсқаулар) практикада қолдану;
- балалардың оқудағы қиындықтарының себептерін және соның салдарынан пайда болатын ерекше білім беру қажеттіліктерін сипаттап көрсету;
- баланың ерекше білім алу қажеттілігін анықтау және бағалау алгоритмін сипаттау, оқу процесі барысында психологиялық-педагогикалық қолдаудың мазмұны мен тәсілдерін қолдану дағдыларын жетілдіру ;

- ерекше білім беру қажеттілігі бар білім алушыларға арналған бейімделген жеке білім беру бағдарламаларын жасау және іске асыру тәртібін көрсету;
- жеке білім беру бағдарламасы негізінде оқу тапсырмаларын құрастыру дағдыларын жетілдіру;
- Заманауи IT-технологияларды қолдануда практикалық дағдыларды дамыту;

Оқу бағдарламасынан күтілетін нәтижелері:

- ҚР инклюзивті білім беру жүйесінің нормативтік-құқықтық актілерін біледі, қызметінде қолдана алады;
- тәрбиеленушілердің оқудағы қиындықтарының себептерін және соның салдарынан пайда болатын ерекше білім беру қажеттіліктерін анықтайды;
- баланың ерекше білім алу қажеттілігін анықтайды және бағалау алгоритмін, оқу процесі барысында психологиялық-педагогикалық қолдаудың мазмұны мен тәсілдерін меңгереді;
- ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балаларға арналған бейімделген жеке білім беру бағдарламаларын жасайды және іске асыру тәртібін біледі;
- жеке білім беру бағдарламасы негізінде оқу тапсырмаларын құрастыра алады;
- заманауи IT-технологияларды қолдану бойынша практикалық дағдыларды қалыптастырады;

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Бағдарлама 4 модульден тұрады:

- 1) Инклюзивті білім беру жүйесінің нормативтік-құқықтық аспектілері.
- 2) Инклюзивті білім беру сапасын арттыру контексінде оқыту мазмұны және әдістерін жетілдіру.
- 3) Педагогтердің IT-құзыреттілігін және цифрлық сауаттылығын дамыту.
- 4) Вариативтік мазмұн

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Біліктілікті арттыру курсы мынадай режимде ұйымдастырылады:

1) Бағдарламаға 1-қосымшаға сәйкес күндізгі оқу нысанында курстың оқы-тақырыптық жоспарына сәйкес күндізгі оқу нысаны (бұдан әрі – ОТЖ). Күндізгі бөлімдегі курстың ұзақтығы 80 сағатты құрайды.

2) Бағдарламаға 2-қосымшаға сәйкес қашықтықтан оқыту режимінде курстың ОТЖ-на сәйкес қашықтықтан оқыту. Курстың ұзақтығы 80 сағатты құрайды және оқытудың екі кезеңін қамтиды: қашықтан (онлайн) – 30 сағат, тәуелсіз (офлайн) – 50 сағат.

Күндізгі немесе қашықтан бір апталық курсты ұйымдастырған кезде USP сағаттарының саны екі есе азаяды.

Қашықтан оқытуды арнайы платформа арқылы өткізуге болады:

- **Zoom** (ссылка для скачивания, ссылка для ознакомления с инструкцией к программе).

Оқу үдерісін күндізгі және қашықтан оқыту режимдерінде ұйымдастыру кезінде білім алушылардың білімін бақылау және бағалау мақсатында мыналар жүзеге асырылады: өзіндік жұмыс, жобалық жұмыс, қорытынды тестілеу. Өзіндік жұмысқа арналған тапсырмалар, тест тапсырмалары, жобалау жұмыстарының тақырыптары курстың оқу-әдістемелік кешеніне (бұдан әрі – ОӘК) енгізілген.

Кәсіби құзыреттіліктер шеңберіндегі қалыптастырушы құзыреттіліктер: оқыту мазмұнын білуі, мектепке дейінгі педагогика саласында білім мен біліктілігін тиімді қолдануы; стандарттық емес жағдайда әрекет жасай алуы, оқу-танымдық мәселелерді шешу тәсілдерін меңгеруі, мақсат қоюы, жоспарлауы, талдау, рефлексия, өзіне-өзі баға беруі жатады.

7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Модуль 1: «Инклюзивті білім беру жүйесінің нормативтік-құқықтық аспектілері»

Модульдің құрылымы

Ұзақтығы – 4 сағат (дәріс-2 сағат, практикалық сабақ -2 сағат)

7. Модульдің мақсаттары мен міндеттері

Мақсаты: Қазақстан Республикасында инклюзивті білім беруді дамытудың негізгі стратегиялық бағыттарын түсіну, кәсіби құзыреттілік деңгейін көтеру және инклюзивті білім беру жағдайында мектепке дейінгі ұйым педагогтарының басшылыққа алатын негізгі нормативті-құқықтық базаны меңгерту.

Модульдің міндеттері:

1. Инклюзивті білім берудің нормативтік-құқықтық аспектілері бойынша мағлұмат беру;
2. Инклюзивті білім беруді дамытудың нормативтік актілердің мақсаты мен міндеттерін, талаптарын жүзеге асыру бағыттары жайлы қарастыру.
3. Инклюзивті білім беру жағдайында тәрбиешінің кәсіби іс-әрекетіне қатысты нормативті құжаттарды: іс-әрекет міндеттері, қызметтері, аймағы, маманның білімі мен білігіне қойылатын жалпы талаптарды қарастыру;

Модульдің қысқаша мазмұны

Қазақстанда инклюзивті білім беруді дамыту саласындағы нормативтік құқықтық құжаттарды, саясаттың негізі барлық азаматтарға тегін орта білім беруге кепілдік беретін негізгі Заң – Қазақстан Республикасының Конституциясы, «Білім беру саласындағы кемсітушілікке қарсы күрес туралы», «Баланың құқықтары туралы», «Мүгедектердің құқықтары туралы»,

«Барлығына арналған білім туралы декларация», «Білім туралы», «Бала құқықтары туралы», «Мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық қолдау туралы», «Мүгедектерді әлеуметтік қорғау туралы», «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы, «Мектепке дейінгі, бастауыш, негізгі, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, мамандандырылған, арнаулы білім, жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға арналған білім беру ұйымдарында, балаларға және ересектерге қосымша білім беру ұйымдарының үлгілік қағидаларын бекіту туралы» ҚР ОАМ 2022 жылғы 31 тамыздағы №385 бұйрығына 2-қосымша, «Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, қосымша білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қағидаларын бекіту туралы» 2022 жылғы 12 қаңтардағы №6 бұйрығы, «Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау қағидаларын бекіту туралы» 2022 жылғы 12 қаңтардағы №4 бұйрығы және әдістемелік нұсқау хат және т.б. бұйрықтар ақпарат беріледі, тыңдаушылармен талқыланады.

Күтілетін нәтиже

Курс соңында 1- модуль бойынша тыңдаушылар:

1. Инклюзивті білім беруді дамытудың нормативтік аспектілері бойынша нормативтік құжаттар туралы біледі;
2. Инклюзивті білім беру жағдайында нормативті-құқықтық заңнамаларға сәйкес өз құжаттарын жасай алады;
3. Инклюзивті білім беруді дамытудың нормативтік актілердің мақсаты мен міндеттерін, талаптарын жүзеге асыру бағыттары жайлы мәселелерді меңгеріп, құзыреттілігін шыңдайды.

Модуль 2: «Инклюзивті білім беру сапасын арттыру контексінде оқыту мазмұны және әдістерін жетілдіру»

Ұзақтығы – 64 сағат (дәріс – 18 сағат, практикалық жұмыс – 26 сағат, тренинг – 14 сағат, КТС – 2 сағат, шағын–сабақ-2)

Модульдің мақсаттары мен міндеттері

Модульдің мақсаты —мектепке дейінгі білім беру жағдайында ерекше білім беру қажеттілігі үрдісінде педагогтың инклюзивті құзыреттілігін жетілдіру.

Модульдің міндеттері:

Мектепке дейінгі ұйымда инклюзивті білім беру үдерісінде педагогтың, оның тұлғалық сапалары мен кәсіби құзыреттіліктерін кеңейту;

Әртүрлі санаттағы ЕББҚ тәрбиеленушілермен жұмыс жасауда оқытудың тиімді әдіс-тәсілдерін меңгеру;

Психологиялық-педагогикалық іс-әрекеттің шығармашылық сипатын, өзін-өзі жүзеге асыру мен өзін-өзі дамыту, өзін-өзі жетілдіру бойынша жоспарланған іс-әрекеттерді ұғыну.

2) Модульдің қысқаша мазмұны

Инклюзивті білім беру үрдісінде педагог қызметінде білуі тиіс:

- ЕББҚ тәрбиеленушілердің педагогикалық-психологиялық сипаттамасын, деңгейін, оқыту ерекшеліктерін меңгереді.
- ПМПК жұмысын біледі, ПМПК қорытындысын талдай алады;
- Ерекше білім беру қажеттілігі бар балалармен жұмыс жасауда оқытудың тиімді әдіс-тәсілдерін меңгереді;
- Ерекше білім беру қажеттілігі бар тәрбиеленушілердің оқу бағдарламаларының мазмұнын түсінеді;
- Ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балаларға арналған бейімделген жеке білім беру бағдарламаларын жасайды және іске асыру тәртібін біледі;
- ЕББҚ тәрбиеленушілерге арналған тапсырмаларды дайындай алады;

Күтілетін нәтижелер

Модуль курсының соңында тыңдаушылар:

- ЕББҚ тәрбиеленушілердің оқу бағдарламасын жасай алады;
- ЕББҚ тәрбиеленушілермен ұйымдастырылған оқу қызметінде әдіс-тәсілдерді меңгеру үшін кәсіби құзыреттіліктерге ие болады;
- балалардың оқу жетістіктерін бағалауда критериалды бағалау жүйесін пайдалана алады.

Модуль 3: «Педагогтердің IT-құзыреттілігін және цифрлық сауаттылығын дамыту»

Модульдің құрылымы

ұзақтығы – 8 сағат (практикалық жұмыс – 4 сағат, тренинг – 4 сағат)

Модульдің мақсаттары мен міндеттері

Модульдің мақсаты: Мектепке дейінгі ұйымның оқу-тәрбие үдерісінде педагогтердің IT – құзыреттіліктерін және цифрлық сауаттылығын дамыту. Тыңдаушылардың кәсіби бағдарланған білімдерді саналы-эмоционалды игеруге, қазіргі заманауи білім порталымен жұмыс жасау барысында білімдерін толықтыруға ықпал етеді.

Модульдің міндеттері:

1. Білім беру үрдісінде АКТ-ны қолдана отырып балалардың белсенділігін арттыру жолдарын қарастыру;

2. Инклюзивті білім беру жүйесінде «special-edu.kz», «adilet.zan.kz» сайттарымен жұмыс жасау жолдарын көрсету;

3. aigolek.kz автоматтандырылған жүйесі, электронды үкімет порталы, онлайн қызметтерді рәсімдеу алгоритмдерін қарастыру.

4. Кәсіби желілік қауымдастықты құрудағы негізгі принциптерімен танысу және білім сапасын арттыруда балабақшааралық, ауданаралық, облысаралық мектепке дейінгі ұйым педагогтарының кәсіби желілік қауымдастығын құру;

5. Zoom бағдарламасы арқылы видео дәріс әзірлеу, аудандық семинарларға жоба даярлау, видео тәрбие сағатын даярлау, тәрбиешілермен видео-конференция өткізу. Gmail пошта жәшігіне тіркелу, GOOGLE-DISKте жұмыс жасау, GoogleClassRoom платформасы арқылы виртуалды класс жұмысын ұйымдастыру технологиясын меңгеру.

Модульдің қысқаша мазмұны

Инклюзивті білім беру жағдайында педагогтардың IT-құзыреттілігін дамыту. Модуль білім беру процесінде IT-технологияларды қолдану бойынша практикалық дағдыларын дамытуға бағытталған.

Күтілетін нәтижелер:

Модуль бойынша тыңдаушылар:

1. Білім беру үрдісінде АКТ-ны қолдана отырып балалардың белсенділігін арттыру жолдарын біледі.

2. «special-edu.kz», «adilet.zan.kz» сайттарымен жұмыс жасау жолдарын үйренеді.

3. aigolek.kz автоматтандырылған жүйесі, Электронды үкімет порталында ЭЦҚ арқылы жұмыс жасау алгоритмдерін түсінеді.

4. Кәсіби желілік қауымдастықты құрудағы негізгі принциптерін түсінеді және білім сапасын арттыруда балабақшааралық, ауданаралық, облысаралық педагогтардың кәсіби желілік қауымдастығын құра алады.

5. Zoom бағдарламасы арқылы видео дәріс әзірлеу, аудандық семинарларға жоба даярлау, видео тәрбие сағатын даярлау, тәрбиешілермен видео-конференция өткізу, Gmail пошта жәшігіне тіркелу, GOOGLE-DISKте жұмыс жасау, GoogleClassRoom платформасы арқылы виртуалды класс жұмысын ұйымдастыру технологиясын меңгереді.

Модуль 4: «Вариативтік модуль»

Модульдің құрылымы

Ұзақтығы – 4 сағат (таңдау бойынша сабақ – 4 сағат)

8. Модульдің мақсаттары мен міндеттері

Модульдің мақсаты: Бағдарлама мазмұны бойынша курс барысында тыңдаушыларға қиындық туғызған мәселелерді анықтау, қолдау көрсету.

Модульдің міндеттері:

1. Тыңдаушыларға қиындық тудырған тақырыптар бойынша сұрақтарды талқылау.

2. ЕББҚ тәрбиеленушісі бар педагогтардың кәсіби дамуына бағыт-бағдар беру.

2) Модульдің қысқаша мазмұны

Модуль тыңдаушылардың өзекті қажеттіліктері саласындағы мәселелерді қозғайды. Бағдарлама мазмұнын саралау тыңдаушылардың сапалық құрамына сәйкес және олардың жеке сұраныстарын ескере отырып жүргізіледі. Модуль жобаны тестілеу мен қорғауға даярлықты қамтиды.

Күтілетін нәтижелер:

Бағдарлама аясында қиындық тудыратын сұрақтарды анықтайды, талқылайды. Пән мәтіні бойынша кәсіби құзыреттіліктерін жетілдіреді.

8. Оқу-тақырыптық жоспары

Күндізгі оқу режиміндегі курстың оқу-тақырыптық жоспары

№	Тақырыбы	Деріс	Таңдау бойынша сабақ	Практикалық жұмыс	Тренинг	КТС	Шағын-сабақ презентация	Тестілеу	Барлығы
1	I – Модуль. Инклюзивті білім беру жүйесінің нормативтік-құқықтық аспектілері.	2		2					4
1.1	1.1. ҚР мектепке дейінгі ұйымдарында инклюзивті білім беру жүйесінде нормативтік-құқықтық заңнамалары	2							2
1.2	1.2. Мектепке дейінгі білім беру ұйымында ерекше білім беру қажеттілігі бар балалармен оқу-тәрбие үрдісінде педагог қызметін реттейтін құқықтық база мен құжаттар			2					2
2	II-модуль.	18		26	13	3	2	2	64

	Инклюзивті білім беру сапасын арттыру контексінде оқыту мазмұны және әдістерін жетілдіру							
2.1	Мектепке дейінгі білім беру ұйымында ерекше білім беру қажеттілігі бар оқушыларға қолдау (көмек) көрсетуді ұйымдастыру.	1		2				3
2.2	Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы психологиялық-педагогикалық қолдау: қолдау қызметінің принциптері, мақсаттары мен міндеттері.	1		2				3
2.3	АСБ және оның түрлері. Аутизм спектрлік бұзылыстары бар балалардың ойын арқылы оқу іс-әрекетін ұйымдастыру.	2		2	2			6
2.4	Ерекше білім беру қажеттілігі бар (жеңіл және орташа деңгейде зерде бұзылысы бар) балалар. Ұғымның анықтамасы. Балалардағы интеллектуалды дамудың бұзылуының себептері. Зерде бұзылысы бар балалардың психикалық танымдық процестері.	2		2	2			6
2.5	Ерекше білім беру қажеттілігі бар (психикалық дамуы тежелген ерте жастағы балалармен) әлеуметтік және түзету-педагогикалық жұмыс.	2		2	2			6
2.6	Көруінде, естуінде және тірек-қимыл аппараты бұзылған балалардың психологиясы, оқыту процесін ұйымдастыру.	2		2	2			6
2.7	Ерте және мектепке дейінгі жастағы балалардың сөйлеу тілінің қысқаша сипаттамасы, бала тілін тексеру ерекшеліктері, баланың сөйлеу тілінің әртүрлі жақтарын (сөйлеу тілінің дыбыстық мәдениеті, грамматикалық құрылымы, лексикалық құрамы және байланыстырып сөйлеу) тексерудің диагностикалық әдістемелері	2		2	2			6
2.8	Инклюзивті білім беру жүйесінде ПМПК рөлі мен маңызы. ПМПК-ның қызметі.	1		2			1	4
2.9	Мектепке дейінгі ұйымдарда ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларға білім беру	2		2		2		6

	бағдарламаларын бейімдеу. Педагогикалық диагностика жүргізу.								
2.10	Жеке білім беру бағдарламасы, мақсаттары мен сипаттамалары. Жеке білім беру бағдарламасын әзірлеу принциптері	2		4	2			2	10
2.11	Жеке білім беру бағдарламасын әзірлеу кезеңдері. Жеке білім беру бағдарламасының құрылымы және оның нысандары құрастыру.	1		2	1	1			5
2.12	Жеке білім беру бағдарламасын іске асыру (шарттары) механизмі.			2			1		3
3	3-модуль. Педагогтердің IT-құзыреттілігін және цифрлық сауаттылығын дамыту			4	4				8
3.1	Оқу-тәрбие үдерісінде цифрлық білім беру ресурстар мен виртуалды зертханалар (бейне-ресурс каналдары «special-edu.kz» және т.б.) Egov порталы мен «bilimalmaty.kz», «aigolek.kz» порталымен жұмыс.			1	1				2
3.2	STEM-технологиясы тәрбиешілердің функционалдық сауаттылығын дамытудағы ролі.			1	1				2
3.3	Мектепке дейінгі ұйымның тәрбиешілеріне Zoom бағдарламасы арқылы видео дәріс әзірлеу, аудандық семинарларға жоба даярлау, видео тәрбие сағатын даярлау, видео-конференция өткізу.			1	1				2
3.4	Google Class Room платформасы арқылы виртуалды класс жұмысын ұйымдастыру технологиясын меңгеру. Gmail пошта жәшігіне тіркелу, GOOGLE-DISKте жұмыс жасау.			1	1				2
4	4-модуль. Вариативтік мазмұн		4						4
4.1	Тыңдаушыларға қиындық тудырған тақырыптар бойынша сұрақтарды талқылау. Бағдарлама мазмұнын тыңдаушылардың сапасына және олардың жеке қажеттіліктерін ескере отырып саралау.		2						2

4.2	Жобаны қорғауға (ЕББҚ балалармен түзету-дамыту бағытындағы жұмыс) және тестілеуге дайындық.		2						2
Барлығы:		20	4	32	17	2	2	2	80

Ескерту: 1 академиялық сағат – 45 минут

Қашықтан оқу режиміндегі курстың оқу-тақырыптық жоспары

№	Тақырыбы	Қашықтан оқыту					Өзіндік оқу	
		30 сағат					50сағ.	
		Дәріс	Тренинг	Онлайн-кеңес	Вебинар	Онлайн-форум	Тыңдаушылардың өзіндік жұмысы	Барлығы
1	I – Модуль. Инклюзивті білім беру жүйесінің нормативтік-құқықтық аспектілері.				4			4
1.1	ҚР мектепке дейінгі ұйымдарында инклюзивті білім беру жүйесінде нормативтік-құқықтық заңнамалары				2			2
1.2	Мектепке дейінгі білім беру ұйымында ерекше білім беру қажеттілігі бар балалармен оқу-тәрбие үрдісінде педагог қызметін реттейтін құқықтық база мен құжаттар				2			2
2	II-модуль. Инклюзивті білім беру сапасын арттыру контекстінде оқыту мазмұны және әдістерін жетілдіру	5		22	10		29	66
2.1	Мектепке дейінгі білім беру ұйымында ерекше білім беру қажеттілігі бар оқушыларға қолдау (көмек) көрсетуді ұйымдастыру.	2					2	4
2.2	Мектепке дейінгі білім беру ұйымындағы			2			2	4

	психологиялық-педагогикалық қолдау: қолдау қызметінің принциптері, мақсаттары мен міндеттері.							
2.3	АСБ және оның түрлері. Аутизм спектрлік бұзылыстары бар балалардың ойын арқылы оқу іс-әрекетін ұйымдастыру.			2	2		2	6
2.4	Ерекше білім беру қажеттілігі бар (жеңіл және орташа деңгейде зерде бұзылысы бар) балалар. Ұғымның анықтамасы. Балалардағы интеллектуалды дамудың бұзылуының себептері. Зерде бұзылысы бар балалардың психикалық танымдық процестері.			2	2		2	6
2.5	Ерекше білім беру қажеттілігі бар (психикалық дамуы тежелген ерте жастағы балалармен) әлеуметтік және түзету-педагогикалық жұмыс.			2	2		2	6
2.6	Көруінде, естуінде және тірек-қимыл аппараты бұзылған балалардың психологиясы, оқыту процесін ұйымдастыру.			1			2	3
2.7	Ерте және мектепке дейінгі жастағы балалардың сөйлеу тілінің қысқаша сипаттамасы, бала тілін тексеру ерекшеліктері, баланың сөйлеу тілінің әртүрлі жақтарын (сөйлеу тілінің дыбыстық мәдениеті, грамматикалық құрылымы, лексикалық құрамы және байланыстырып сөйлеу) тексерудің диагностикалық әдістемелері			1			3	4
2.8	Инклюзивті білім беру жүйесінде ПМПК рөлі мен маңызы. ПМПК-ның қызметі.			2	2		2	6
2.9	Мектепке дейінгі ұйымдарда ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларға білім беру бағдарламаларын бейімдеу. Педагогикалық диагностика жүргізу.			4			4	8
2.10	Жеке білім беру бағдарламасы, мақсаттары мен сипаттамалары. Жеке білім беру бағдарламасын әзірлеу принциптері	1		2			2	5
2.11	Жеке білім беру бағдарламасын әзірлеу кезеңдері. Жеке білім беру	2		2			6	10

	бағдарламасының құрылымы және оның нысандары құрастыру.						
2.12	Жеке білім беру бағдарламасын іске асыру (шарттары) механизмі.			2	2		4
3	3-модуль. Педагогтердің ІТ-құзыреттілігін және цифрлық сауаттылығын дамыту				2	4	6
3.1	Оқу-тәрбие үдерісінде цифрлық білім беру ресурстар мен виртуалды зертханалар (бейне-ресур каналдары «special-edu.kz» және т.б.) Egov порталы мен «bilimalmaty.kz», «aigolek.kz» порталымен жұмыс.				1		1
3.2	STEM-технологиясы тәрбиешілердің функционалдық сауаттылығын дамытудағы ролі.					1	1
3.3	Мектепке дейінгі ұйымның тәрбиешілеріне Zoom бағдарламасы арқылы видео дәріс әзірлеу, аудандық семинарларға жоба даярлау, видео тәрбие сағатын даярлау, видео-конференция өткізу.				1	2	3
3.4	Google Class Room платформасы арқылы виртуалды класс жұмысын ұйымдастыру технологиясын меңгеру. Gmail пошта жәшігіне тіркелу, GOOGLE-DISKте жұмыс жасау.					1	1
4	4-модуль. Вариативтік мазмұн			4			4
4.1	Тыңдаушыларға қиындық тудырған тақырыптар бойынша сұрақтарды талқылау. Бағдарлама мазмұнын тыңдаушылардың сапасына және олардың жеке қажеттіліктерін ескере отырып саралау.			2			2
4.2	Жобаны қорғауға (ЕББҚ балалармен түзету-дамыту бағытындағы жұмыс) және тестілеуге дайындық.			2			2
Барлығы:		5		26	16	33	80

Ескертпе: 1 академиялық сағат – 45 минут.

9. Оқу нәтижелерін бағалау

Білім алушылардың білімін бақылау және бағалау: өзіндік жұмыс ретінде ұйымдастырылған оқу қызметін (тақырып бойынша ұйымдастырылған оқу қызметіне (+ЕББҚ 3 тапсырмасымен) дайындайды (word форматта).

Жоба таныстырылымының құрылымы, бағалау критерийлері мен параметрлері

Тақырыбы: «Мектепке дейінгі білім беру ұйымында инклюзивті білім беру жағдайында ерекше білім беру қажеттілігі бар баланың білім беру бағдарламасын дайындау». Инклюзивті білім беру жағдайында ерекше білім беру қажеттілігі бар баланың білім беру бағдарламасын ПМПК қорытындысы бар тәрбиеленушіге дайындайды. Жоба мазмұнында білім беру бағдарламасы +күнтізбелік-тақырыптық жоспар+ұйымдастырылған оқу қызметінің жоспары қамтылуы тиіс.

Жоба қорғау

Жобаның құрылымы (топтық жұмыс)

Жобалық жұмысты 1 тәрбиеші қорғайды. Әр тәрбиеші өз жобасын дайындайды.

Жоба келесі құрылымдық элементтерден тұрады:

- a. Титулдық бет (ұйымның атауы, әзірлеушінің Т. А. Ә., жылы, қаласы көрсетіледі).
- b. Мазмұны (педагогикалық диагностика, жеке білім беру бағдарламасы, күнтізбелік-тақырыптық жоспар, ұйымдастырылған оқу қызметі).
- c. Өзекті деңгейін анықтайды (ЕББҚ баланың актуалды даму деңгейін анықтау үшін педагогикалық диагностика жүргізіледі).
- d. ПМПК қорытындысы бойынша ЕББҚ балаға білім беру бағдарламасын жасайды (жеке білім беру бағдарламасы ПМПК қорытындысында нақты жазылады).
- e. Күнтізбелік-тақырыптық жоспар (дайындаған оқу бағдарламасының күнтізбелік-тақырыптық жоспарын, аптасына сағат жүктемесін көрсетіп жасайды).
- f. Ұйымдастырылған оқу қызметі (ҰОҚ басшылыққа алып, бір тақырыпқа жеке сабақ немесе топтық сабақ жоспарын жасайды).
- g. Слайд түріндегі таныстырылым (www.canva.com, power point + class point. Wordwall).

Жобаны бағалау тәртібі:

1. Жетістік картасын дұрыс құрастырылуы;
2. Жеке білім беру бағдарламасының жасалу жолы;
3. КТЖ, ҰОҚ жасаудағы креативтілік;
4. Нақты мәселелерді шешу үшін білімді қолдана білу;

5. Өз мәтіні мен презентациясын қисынды, тақырыпқа барабар жасай білу;
6. Кәсіби құзіреттіліктер.

Жобаны бағалау критерийлері

	Критерийлері	Балл	Пікірлер
1	Зерттеу мәселесін тұжырымдау. Мәселенің маңыздылығы мен өзектілігі		
2	Қойылған проблемалардың, мақсаттар мен міндеттердің жоба тақырыбына сәйкестігі		
3	Жоба мазмұнын құрылымдау: жүйелілік пен дәйектілік		
4	Мазмұнның жоба тақырыбына сәйкестігі: - мәселенің ашылу дәрежесі; - жоспарға сәйкестігі.		
5	Жұмыстың перспективалары: - жұмыс нәтижелерінің практикалық маңыздылығы; - жұмысты жалғастыру мүмкіндігі.		
6	Жобада инновациялық тәсілдерді қолдану		
7	Педагогтың белсенділігі		
8	Маманның кәсіби шеберлігі		
9	Сұрақтарға жауаптар		
10	Шығармашылық тәсіл		
	Жалпы ұпай саны		

Жобалау жұмыстарының таныстырылымдарын бағалау үшін келесі өлшемдер бөлінеді:

«5» (өте жақсы) рейтингі 17-20 балл аралығында белгіленді.

«4» (жақсы) рейтингі 14-16 баллға сәйкес келеді.

«3» рейтингі (отыр.) Жалпы 10-13 баллға сәйкес келеді.

Жоба үшін максималды балл саны - 20 балл.

Қорытынды тестілеу

Тестілеу қорытындысы бойынша жалпы 30 тест сұрағының 20 - сұрағына дұрыс жауап беруі тиіс.

Бағалауда баллдарды ауыстыру шкалалары

Бағалау	Орындау %-дегі ауқым	Баллдар
5	90 – 100 %	27-30
4	75 – 89 %	23-26
3	50 -74 %	15-22
2	50 % жуық	20 баллдан кем

10. Курстан кейінгі қолдау

1) Коммуникация дегеніміз:

- Zoom бұлтты конференция платформасында, facebook, Instagram әлеуметтік желілерінде кездесулер өткізу, вебинарлар өткізу және ақпаратпен бөлісу, Whatsap мессенджері арқылы кері байланыс орнату.

2) Ресурстар:

- Қысқа мерзімді жоспарлар жинағына электронды сілтеме (Әдістемелік нұсқау).
- Тыңдаушылардың сабақ өткізуі туралы рефлексиялық есептер жинағы (Ғылыми-әдістемелік басылым).

3)Тыңдаушыларды кәсіптік байқауға қатысуға дайындау

- «Педагогикалық идеялар панорамасы» байқауы.

4) Ғылыми мақалалардағы тәжірибені жалпылау:

- Онлайн семинарлар, вебинарлар өткізу.

11. Негізгі әдебиеттер тізімі

1. Қазақстан Республикасының Конституциясы. Республики Казахстан. Конституция 1995 жылы 30 тамызда республикалық референдумда қабылданды. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/K950001000_/compare
2. «Мүгедектердің құқықтары туралы конвенцияны ратификациялау туралы» 20 ақпандағы 2015 жылғы № 288-V Қазақстан Республикасының Заңы. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1500000288/compare>
3. Ерекше қажеттіліктері бар тұлғаларды оқытуда білім берудің саласының ұстанымдары, саясаты және тәжірибелік іс-әрекеті туралы Саламан декларациясы.
URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/pdf/salamankpf
4. «Білім беру саласындағы кемсітушілікке қарсы күрес туралы конвенцияны ратификациялау туралы» 2016 жылғы 28 қаңтардағы № 449-V ҚРЗ. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z1600000449/compare>
5. «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z0700000319_/compare
6. «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» ҚР 2002 жылғы 8 тамыздағы N 345 Заңы. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z0200000345_/compare
7. Қазақстан Республикасының Заңы «Кемтар балаларды әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау туралы» ҚР 2002 жылғы 11 шілдедегі N 343 Заңы. URL: https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z0200000343_/compare
8. Национальный сборник «Статистика системы образования Республики Казахстан» – АО «Информационно-аналитический центр»: Нур-Султан, 2022. – 308 стр. 150
8. «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне инклюзивті білім беру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңы 2021 жылғы 26 маусымдағы №56-VII ҚРЗ
9. <https://adilet.zan.kz/rus/docs/Z2100000056/compare>
10. «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдардың құқықтарын қамтамасыз ету және тұрмыс сапасын жақсарту жөніндегі 2025 жылға дейінгі ұлттық жоспарды бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 28 мамырдағы №326 қаулысы
11. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P1900000326/compare>

- 12.«Қазақстан Республикасында мүмкіндігі шектеулі балаларға кешенді көмек көрсетуді жетілдіру жөніндегі 2021 – 2023 жылдарға арналған жол картасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің 2020 жылғы 17 тамыздағы №112-ө өкімі
<https://adilet.zan.kz/rus/docs/R2000000112/compare>
- 13.Стандартные правила обеспечения равных возможностей для инвалидов.
URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/disabled.shtml
- 14.Всемирная декларация об образовании для всех. URL: https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/pdf/jomtien.pdf
- 15.«Білімді ұлт» сапалы білім беру" ұлттық жобасын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы №726 қаулысы URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2100000726/compare>
- 16.«Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы №4 бұйрығы URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200026618/compare>
- 17.«Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, қосымша білім беру ұйымдарында психологиялық-педагогикалық қолдап отыру қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы №6 бұйрығы. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/V2200026513/compare>
- 18.«Балалардың хал-ахуал индекcін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің 2020 жылғы 1 ақпандағы №21-р өкімі. URL: <https://adilet.zan.kz/rus/docs/R2200000021/compare>
- 19.Рамка инклюзивного образования в Республике Казахстан / Г. Ногайбаева, С. Жумажанова, Е. Коротких. – Астана, АО ИАЦ, 2017 – 185 с.
- 20.Ерекше білім берілуіне қажеттілігі бар балалар үшін жаңартылған оқу бағдарламаларын жүзеге асыру бойынша әдістемелік ұсынымдар. Әдістемелік ұсынымдар – Нұр-Сұлтан: Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2019. – 248 б.
- 21.Методические рекомендации по составлению индивидуальных программ естественно-математического и гуманитарного образования в условиях инклюзии. Методические рекомендации – Нур-Султан: НАО имени И. Алтынсарина, 2019. – 320 с.
- 22.Методические рекомендации по адаптации общеобразовательных планов и программ и составлению индивидуальных учебных планов и программ для обучающихся с ООП в условиях инклюзивного образования. Методическое пособие. – Астана: НАО имени И. Алтынсарина, 2018.-618с.

23. Баймуратова А.Т., Дербисалова Г.С. Психолого-педагогическое сопровождение детей с особыми образовательными потребностями в общеобразовательном детском саду. Часть 1. Ситуационный анализ состояния коррекционно-педагогической поддержки детей с особыми образовательными потребностями в дошкольных общеобразовательных организациях Республики Казахстан: методические рекомендации.
24. Ерсарина А.К. Социальная и коррекционно-педагогическая работа с детьми раннего возраста с задержкой психомоторного развития: методические рекомендации /сост.— Алматы 2017. - 55 с.
25. Халыкова Б.С., Завалишина О.В. Методический инструментальный мониторинг достижений детей с нарушением интеллекта в образовательной области «Познание», «Здоровье», «Творчество»: метод. рекомендации/ Алматы: ННПЦ КП, 2017. - 67 с.
26. Тасжурекова Ж.Т., Сейсенова А.Д., Тулебиева Г.Н., Ибатова Г.Б. Ерте және мектепке дейінгі жастағы балалардың тілдік дамуын тексеру әдістері/ құраст.: Алматы ТП ҰҒПО, 2019. – 60 б.
27. Ерсарина А.К. Организация деятельности психолого-медико-педагогических консультаций в системе инклюзивного образования: методические рекомендации /авт-сост. Алматы 2020. - 38 с

Тест тапсырмалары

1. ПМПК -ң басты міндетіне кірмейді

- А) Диагноз қою және оны толықтыру
- В) Ерекше білімді қажет ететін балаларға көмектегі нұсқаулықтарды өңдеу
- С) Дамуында бұзылыстары бар балаларды емдеу
- Д) Ата-анаға кеңес беру
- Е) Профилактикалық емдеу кабинетіне жолдама беру

2. Консилиумның түрлері

- А) Продуктивті, дедуктивті, иллюстративті
- В) Үстірт, терең, жеке, топтық
- С) Алғашқы, жедел, жоспарлы
- Д) Ұйымдастырушы, эмпирикалық, статистикалық
- Е) Жекелей – топтық, түсіндіру – иллюстративті

3. Ерте түзету көмек көрсетудің негізі

- А) Ата-аналарымен бірлескен шаралар өткізу
- В) Ерте жастағы балалардың даму бұзылыстарын тіркеу
- С) Мектепке дейінгі ұйымдарға бағыттау
- Д) Ерте жастағы балалардың психофизиологиялық және психикалық дамуын жан-

жақты зерттеу

Е) Ерте жастағы балардың сауатын ашу

4. Баланың мектепке жалпы психологиялық даярлығын анықтайтын әдістемелер

А) Тәрбиелеуші жағдайлар

В) Мектеп жайында әңгімелесу

С) Дәрісбаян, әңгіме

Д) Арттерапия

Е) Жаттығу, үйрету

5. Баланың білім алуға дайын екенін төменгі факторлар айқындайды:

А) Баланың эмоционалды, әлеуметтік және зерделік әлеуеті

В) Балалық шақтың жекелеген кезеңдеріне тән сапалық өзгешеліктер мен тұрақты құндылықтарының қалыптасуы

С) Ата-аналарға өз балаларымен ынтымақтастық қарым-қатынас орнатуы

Д) Біріккен іс-әрекетінің дәрежесі мен құрылымы

Е) Денелік және психологиялық дамуы, қоршаған орта туралы жинақталған түсініктерінің қалыптасуы

6. Баланың мектепке даярлығы келесі факторлерге тәуелді

А) Көркем сурет әрекетіне, түзетуге арналған құралдарға

В) Мектепке дейінгі мекемелердің жұмысына, отбасы жағдайына, ата-ананың балаға деген қатынасына

С) Құқықтың заңнамалық актілерге

Д) Физикалық жетілуге, инфекцияларға тәзімділігіне

Е) Оқу әдебиетінің түрлеріне

7. Көзі көрмейтін және нашар көретін тұлғаларды оқыту жүйесі

А) Брайль жүйесімен

В) Психологиялық жүйемен.

С) Дидактикалық жүйемен.

Д) Анализаторлық жүйемен.

Е) Технологиялық жүйемен.

8. Көзі көрмейтін және нашар көретін балаларға арналған графика

А) Рельефті

В) Штрихты.

С) Сызықтық.

Д) Жүйелік.

Е) Суреттік

9. Көру қабілетінің жоғалуының ... деңгейі бар

А) 2

В) 4

С) 6

Д) 8

Е) 3

10. Көру анализаторының жүре пайда болған кемістіктерінің басты себептері:

- А) Бас ми жарақаты, көздің түрлі аурулары, орталық жүйке жүйесінің аурулары.
- В) Анасының жүктілік кезіндегі аурулары.
- С) Улы газдардың әсерлері.
- Д) Туған кездегі жарақат.
- Е) Дауна синдромы.

11. Ағзаның бұзылған немесе жетілмеген функциясын толықтыру не қайта құру

- А) Компенсация
- В) реабилитация
- С) адаптация
- Д) коррекция
- Е) инфекция

12. Баланың психофизиологиялық даму кемістіктерін түзетуге бағытталған іс-шаралар жүйесі

- А) коррекция
- В) адаптация
- С) реабилитация
- Д) компенсация
- Е) аномалия

13. Саусағы қисық, қысқа, тістері дұрыс іспеген бұл –

- А) Дисплазия
- В) Деменция
- С) Дауна ауруы
- Д) Дибил
- Е) Имбецил

14. Тифлопедагогика

- А) көрмейтіндер және нашар кіретін педагогикасы
- В) естімейтін және нашар еститін педагогикасы
- С) күрделі кемістігі бар балалар педагогикасы
- Д) тірек – қимыл аппараты бұзылған балалар педагогикасы
- Е) зиятында ауытқуы бар балалар педагогикасы

15. Жақын аймақтағы даму теориясының авторы

- А) Л.С.Выготский
- В) А.Адлер
- С) З.Фрейд
- Д) А.А.Зыкова
- Е) В.В.Лебединский

16. Кемістіктерді азайту, түзету және жоюға бағытталған педагогикалық және емдік шаралар жүйесі

- А) реабилитация
- В) абилитация
- С) компенсация

- Д) коррекция
- Е) оңалту

17. Арнайы педагогиканың зерттеу объектісі

- А) мүмкіндігі шектеулі бала
- В) қалыпты бала
- С) ересек адам
- Д) мектепке дейінгі жастағы бала
- Е) мектеп жасындағы бала

18. Зақымдалған ағза қызметін қайта құрастыру, орнын толықтыру процесі

- А) компенсация
- В) реабилитация
- С) дипривация
- Д) абилитация
- Е) дивальвация

19. Инклюзивті білім беру білдіреді

- А) мүмкіндігі шектеулі балаларға қолдауға кепілдік беру, жалпы білім беру процесіне қосу
- В) мүмкіндігі шектеулі тұлғалардың қалыпты тұлғалармен бірігуі
- С) біріктіріп оқыту
- Д) мүмкіндігі шектеулі балаларды жалпы білім беру бағдарламасымен оқыту
- мүмкіндігі шектеулі балаларды 12 жылдық бағдарламамен оқыту

20. Туа біткен, жүре пайда болған, тұқым қуалаушылық патологияның терең диагностикалау қызмет көрсету түрлеріне жатады

- А) медициналық
- В) педагогикалық
- С) психологиялық
- Д) әлеуметтік
- Е) оңалтушылық

21. Көру қабілетінің зақымдануына байланысты топтағы тұлғалар 2 топқа бөлінеді

- А) көрмейтіндер және нашар кіретіндер
- В) естімейтіндер және нашар еститіндер
- С) тифло және тифлосурдо
- Д) соқырлар және нашар көрушілік
- Е) естімейтіндер және көрмейтіндер

22. Л.С.Выготский бойынша, соқыр адамның сезімі болады, ол:

- А) алтыншы жылылық
- В) жарықтық
- С) сезімталдық
- Д) суықтық
- Е) қараңғылық

23. Мектеп жасындағы балалардың әрекеті

- А) оқу әрекеті

- В) ересектермен эмоциялық әрекет
- С) заттық әрекет
- Д) ойын әрекеті
- Е) сөйлеу әрекеті

24. ҚР «Білім беру» заңы мен нормативтік құқықтық құжаттарға сәйкес барлық арнайы білім беру мекемелері оқыту тиіс:

- А) білім беру стандарты бойынша
- В) оқыту бойынша
- С) жоспар бойынша
- Д) тәрбие бойынша
- Е) тәрбие мен оқыту бойынша

25. Сыртқы және ішкі ортадан келетін тітіркендіргіштер, ауыр жүйке жүйесінің механизмі бұл –

- А) анализаторлар
- В) рецепторлар
- С) хромосомдар
- Д) нейрондар
- Е) ген

26. ЕББҚ (ерекше білім беруді қажет ететін балалар) – ға әлеуметтік ортадағы ережелерді, өзін - өзі ұстау тәртібі, әлеуметтік және педагогикалық көмек бұл мынадай түсінікте беріледі

- А) әлеуметтік бейімделу
- В) ерте көмек көрсету
- С) скрининг
- Д) ерте жастағы балаларға абилитация
- Е) психотерапия

27. Аномалия – бұл:

- А) Дамудың жалпы заңдылықтарынан ауытқу.
- В) Бақылау функционалдық бұзылулары бар психиканың қалыпсыз дамуы.
- С) бас ми қабатының қабыну салдарынан бағытталған қозғалыстар мен әрекеттердің бұзылуы.
- Д) Белгілі бір сезімді, қасиетті жоғалту.
- Е) Ақыл – ой кемдіктің жеңіл деңгейі.

28. Ағза функциясының ішкі құрылу процесі негізінде сақталған функцияны бұзылған функциямен алмастыру

- А) толықтыру
- В) бейімдеу
- С) түзету
- Д) жаттығу
- Е) әдіс

29. Организмнің тіршілік жағдайына бейімделу ерекшелігі

- А) Адаптация
- В) Абстракция
- С) Аграфия

- Д) Атаксия
- Е) Акинезия

30. Адаптация - бұл

- А) Организмнің тіршілік жағдайына бейімделу ерекшелігі
- В) Сіздерді дұрыс оқудың бұзылуы.
- С) Түстерді ажырата алмау
- Д) Бас миы жоғарғы біліктерінің зақымдануы.
- Е) Нақты заттар мен құбылыстардың қасиеттерін ой арқылы ажырататын тәсіл